

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

We Francji to nowość

Paryż, 11 grudnia 1938 r.

interlokutor mój nie należy do żadnej partii, przeciętny, szary obywatel — można powiedzieć — zwykły zjadacz chleba. Czytuje „Paris Soire“, o polityce międzynarodowej i o Europie, poza Francją ma pojęcie mętne. Pytam: jak ocenia Daladiera i ostatnie posunięcia rządu.

„O, wie Pan! Myśmy już tyle razy mieli nadzieję, że zacznie się coś nowego, że wreszcie się doczekamy stabilizacji wewnętrznej. Na przykład po autym 1934, gdy przyszedł Gaston Doumerge i projektował zmianę konstytucji. I nic z tego nie wyszło. Zamiast poprawy doczekaliśmy się rządów „Frontu Ludowego“, które — jak dziś widać — były klęską gorszą, niż Sedan. Wierzę i dziś nie chcę się cieszyć przedwcześnie“...

Pomimo powierzchownej obserwacji dostępnej dla cudzoziemca, ośmielię się zaryzykować twierdzenie, że jednak rozmowa mój przesadza w osłabienie. Pomiędzy Daladierem i Doumergem różnica jest ogromna. Nie dlatego, że Doumerge przynosił wyłącznie projekty, gdy Daladier ma już za sobą fakty dokonane, ale przede wszystkim ze względu na zupełnie inną sytuację, w jakiej wypadła działalność obu mężów stanu. Nie można zapominać, że we wrześniu 1938 r. Francja przeżyła przełom, jakiego nie było od jesieni 1918 roku.

Przypomnijmy pokrótce etapy już osiągnięte wielkiej reformy politycznej, którą historia będzie mogła kiedyś nazwać — przełomem Daladiera.

Akt pierwszy — sierpień 1938: Daladier zapowiada ograniczenie stosowania prawa o 40-godzinny tydzień pracy. Posunięcie samo w sobie może się wydawać mało ważnym, a jednak wobec całości życia Francji nabiera znaczenia symbolicznego. W kraju, gdzie dawno zwyciężyła postawa konsumpcyjna, gdzie społeczeństwo żyje z kapitału przed laty nagromadzonego, poświęcając jutro dla dzisiaj, gdzie r. ówi się ciągle o prawach obywateli a nigdy o obowiązkach, gdzie ideałem jest życie egoistyczne i łatwe, w kraju tym znajduje się wreszcie rząd, który ma odwagę zażądać ofiar. Daladier sięga do podstaw. Francja za mało pracuje, należy więc jej pracować. Ideał życia coraz bardziej ułatwionego zostaje przez rząd zakwestionowany.

Oczywiście — demagogia nie próżnuje. Fala protestów i strajków ogarnia całą Francję. Nie dochodzi jednak do rozgrywki. Hitler niechętny ocalił Daladiera.

Akt drugi — Historyczny wrzesień 1938 r. Rola Daladiera w okresie kryzysu nie jest dziś jeszcze do końca ustalona. „Gringoire“ zarzuca mu chwiejność i lawirowanie między partią wojenną i ugodową. Ten zarzut „Gringoire“ zdaje się najlepiej wypunktować istotną zasługę premiera Francji. W dniach przełomowych przeciwstawił się zarówno historii lewicowej jak i historii polityków prawicy.

Komuniści — w interesie ZSSR — parli per fas et nefas do wojny. Prawica popadła w drugą skrajność, przez

(Dokończenie na str. 3)

Tsc.

Plewicka skazana na 20 lat ciężkich robót za udział w porwaniu gen. Müllera

PARYŻ (Pat). Przed sądem paryskim zakończył się proces Plewickiej-Skoblinowej w stosunku do której prokurator wystąpił z wnioskiem o zastosowanie najwyższego wymiaru kary, to znaczy dożywotniego ciężkiego więzienia.

Cały dzień wtorkowy i środowy wyznaczył przemówienia przedstawicieli powództwa cywilnego i obrońców. Obrońcy wskazywali, że ani śledztwo, ani rozprawy sądowa nie dostarczyły danych, które by stwierdza-

ły niebezpieczny udział Plewickiej w porwaniu gen. Müllera, bądź udowodniły, że była ona agentką jakiegokolwiek za granicznej organizacji szpiegowskiej.

W ostatnim słowie p. Plewicka płacząc oświadczyła po rosyjsku że cznie się opuszczona przez wszystkich i że nie ma żadnego świadka, który by mógł zeznawać na jej korzyść. Jeden Róg widzi tylko jej niewinność. Nie uczyniłam nigdy nikomu nie złego — mówiła oskarżona — ko-

chałam tylko swego męża, niech mnie dzisiaj za to sądzą.

Trybunał postawił sędziom przysięgłym 7 pytań, dotyczących ewentualnego stopnia winy Plewickiej.

Po naradzie trybunał ogłosił wyrok. Skazane Plewicką na 20 lat ciężkich robót i 10 lat zakazu przebywania na terytorium Francji. Przysięgli uznali okoliczności łagodzące.

Sprawa gen. Skoblina ma być rozpatrywana oddzielnie. Ma on być skazany zaocznie.

Zgon dziennikarki

14 bm. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach s. p. Hanna z Szalayów Szyllerowa, współpracowniczka redakcji „Kurjera Porannego“.

Interwencja wydawców w sprawie nowego prawa prasowego

WARSZAWA (Pat). Dyrektor Biura Zadań Specjalnych Prezesa Rady Ministrów, Lepecki, w obecności kierownika referatu prasowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Piotrowicza, przyjął przedstawicieli Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism w osobach dr. Biezi, Lewandowskiego, Niklewicza i Kuziaka, którzy złożyli memoriał w sprawie przepisów wykonawczych do dekretu prasowego, uzasadniając szczegółowo poruszone w memoriale zagadnienia.

Posłowie i senatorowie żydzi u Premiera

WARSZAWA (Pat). Dnia 14 grudnia br. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski przyjął posłów: Sommersteina, Minceberga, Schwarzbarta, Seidemanna i Trockenheima oraz senatorów Rubinsteina i Zmigrydera-Konopkę. W czasie audyencji poruszone były aktualne sprawy ludności żydowskiej.

Min. Świątosławski dziś wraca z Finlandii

HELSINKI. (Pat.) W trzecim dniu pobytu w Finlandii, minister w. r. i o. p. prof. Świątosławski w dalszym ciągu wizytował szkoły. M. in. minister odwiedził jedną ze szkół powszechnych w okolicy Helsinek.

O godz. 13 min. spraw zagr. Voionmaa wydał na cześć ministra Świątosławskiego śniadanie.

Wieczorem, o godz. 20, poseł R. P. Sokolnicki wydał na cześć ministra Świątosławskiego obiad, w którym wzięli udział m. in. premier Cajander, minister oświaty Hannula i minister spraw zagr. Voionmaa. Po obiedzie odbył się raut, na który przybyło przeszło 200 osób.

W czwartek o godz. 10 rano. minister opuszcza Helsinki.

W Gdańsku zwolniono aresztowanych Polaków

GDĄŃSK, (PAT). Na skutek interwencji komisarskiej generalnego R. P. w Gdańsku, zwolniono z aresztu nauczyciela szkoły polskiej w Wielkich Trąbkach p. Kurka i ochroniarzkę polską.

Okolo 20 proc. głosów uzyskali Litwini w Kłajpedzie

BERLIN (Pat). Według wiadomości ze źródeł niemieckich, wyniki wyborów do Sejmu Kłajpedzkiego przedstawiają się jak następuje: na listę niemiecką padło 57 646 głosów,

na listy litewskie 13 086 głosów.

Lista Niemców kłajpedzkich uzyskała ogółem 81,5 procent oddanych głosów.

Zdecydowana postawa Francji

wobec ewent. roszczeń włoskich

PARYŻ (Pat). Po posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych Izby Deputowanych, w czasie którego wygłoszono przemówienie min. Bonnet, Agencja Havasa ogłosiła komunikat, w którym m. in. czytamy: Nie należy mieć

żadnych wątpliwości. Francja nie zgodzi się nigdy na ustąpienie choćby jednego cala swego terytorium Włochom i wszelkie usiłowania, zmierzające w tym kierunku mogą prowadzić tylko do konfliktu zbrojnego.

Anglia nie będzie obojętna

w wypadku agresji przeciw Tunisiowi

LONDYN (Pat). Premier Chamberlain, zapytany w Izbie Gmin, czy wobec faktu, że Wielka Brytania jest sygnatariuszem konwencji z r. 1923, dotyczącej położenia obywateli brytyjskich w Tunisie, oraz wobec postanowień włosko-brytyjskiego porozumienia, zabezpieczającego status quo na Morzu Śródziemnym, rząd brytyjski uczyni odpowiednie przedstawienia rządowi włoskiemu, że w wypadku jakiegokolwiek agresji przeciwko Tunisiowi Wielka Brytania nie pozostałaby obojętna, premier Cham-

berlain odpowiedział: „Zdaniem Rządu Jego Król. Mości, zobowiązanie poszanowania status quo na Morzu Śródziemnym, zawarte w porozumieniu włosko-brytyjskim, niewątpliwie dotyczy Tunisu. Wszelka akcja, sprzeczna z postanowieniami tego porozumienia, musiałaby, oczywiście, wywołać bardzo poważne obiekcje rządu brytyjskiego, który nie może w ogóle dopuścić możliwości tego rodzaju ataku, jaki sugeruje interpelacja“.

Dr Schacht w Londynie

„Oczko“ niemieckie do Banku Angielskiego

LONDYN (Pat). Prezes Banku Rzeszy dr Schacht przybył do Londynu, gdzie pozostanie kilka dni jako gość

gubernatora Banku Angielskiego Montagu Normana.

Echa demonstracji niemieckiej w Londynie

BERLIN (Pat). Usunięcie się członków ambasady i przedstawicieli prasy niemieckiej w Londynie od udziału w jubileuszowym bankiecie Zw. Prasy Zagranicznej w Londynie wywołało w politycznych kołach Berlina wielkie wrażenie.

Jak oświadczenia tutejsze czynnik miarodajne, tekst mowy podany został uprzednio do wiadomości prasy zagranicznej. W ten sposób ambasada niemiecka zaznajomiwszy się z ustępem krytykującym działalność pra-

sy niemieckiej, postanowiła łącznie z dziennikarzami niemieckimi uchylić się od udziału w bankiecie.

Dzienniki niemieckie komentując mowę Chamberlaina starają się przy tym unikać zbyt ostrych akcentów, podkreślając jedynie, że mieszanie się do wewnętrznych zagadnień niemieckich, bądź też wysnuwanie burkoskopów na temat przyszłej ewolucji w państwach faszystowskich, czy też wreszcie wypunktowanie konieczności rozbudowy zbrojeń, nie może przye-

Wysłannik Ojca św.

wzywa s ołeczeństwo ziem południowo-wschodnich do porozumienia

LWÓW. (Pat.) W poniedziałek wieczorem przybył do Lwowa J. E. nuncjusz apostolski msgr. Cortesi.

Wczoraj przed wyjazdem do Warszawy J. E. nuncjusz Cortesi przesłał do prasy oświadczenie, w którym m. in. czytamy:

„W głębokim poczuciu swego powszechnego ojcostwa, płynącego z serca Jezusa, Którego jest zastępcą na ziemi, Najwyższy Pasterz nie może patrzeć bez lęku na podziały, antagonizmy i walki, jakie rozdzierała synów tej ziemi, która już sprawiła tyle złego, a jeszcze większym groźną w przyszłość.“

Jest wobec tego rzeczą zrozumiałą, że Papież, miłując wszystkich, jednostki i narody, bez różnicy, miłością Chrystusa, zwraca się z pełną troską do tego ludu i usilnie go upomina, aby złożył na ołtarzu dobra wspólnego nienawiść i gniew i aby znalazł dobry sposób do wzajemnego porozumienia się.

Zaleca przeto wierne wykonywanie przykazania ewangelicznego „kochajcie się wzajemnie“, które zbliży narody do atmosfery miłości bratniej, otworzy drogę królestwu i sprawiedliwości, uwzględni prawa każdego i pobudzi do szukania rozwiązania wszystkich zagadnień „per arma lucis, caritatis et iustitiae“.

Ojciec św. liczy bardzo na upragnione uspokojenie umysłów, przez pracę świętego i zakonnego, która w swojej istocie jest pracą dla pokoju i miłości. Kapłani bowiem religii katolickiej widzą w każdym człowieku jakiegokolwiek narodowości, klasy i partii duszę odkupioną najdroższą krwią Jezusa Chrystusa, które winni usławić i zbawić. A oni, na mocy swego wyższego powołania, winni się rozwinać bezinteresowną akcją dobroci i pojednania, tak bardzo wartościową dla Kościoła i dla własnej Ojczyzny“.

Polsko-niemieckie porozumienie prawnicze

WARSZAWA. (Pat.) Przybyła do Warszawy delegacja prawników niemieckich z dr. Erwinem Bumke, prezydentem Sądu Rzeszy w Lipsku.

Dziś w pałacu Słazycy nastąpi uroczyste rozpoczęcie obrad polsko-niemieckiego porozumienia prawniczego.

Minister karpato-ruski w katastrofie samolotowej

PRAGA. (Pat.) Samolot, którym odbywał podróż z Husztu do Pragi minister rząd karpato-ruskiego Rewaj zmuszony był do lądowania w pobliżu Żyliny.

W czasie przymusowego lądowania samolot został poważnie uszkodzony. Poza ministrem Rewajem i jego żoną, lecieli tym samolotem 2 urzędnicy skarbowi z Husztu. Załoga i pasażerowie ulegli ogólnemu pośluczeniu.

Cesarz Annamu ranny

w katastrofie samochodowej

PARYŻ. (PAT). Ministerstwo kolonii otrzymało depechę, iż cesarz Annamu Bao Dai uległ wypadkowi samochodowemu i złamał obojczyk.

Cesarza przewieziono samolotem sanitarnym do Saigona, celem dokonania operacji.

Stan cesarza nie wzbudza obaw.

W Kownie uwiezono 11 osób pod zarzutem organizowania rozruchów

KOWNO (Pat). Ze źródeł urzędowych donoszą, że w chwili obecnej przebywa w więzieniu 11 osób podejrzanych o inicjatywę w ostatnich ruchach antyrządowych.

Są to dr Bistras, dr Dielininkaitis — przywódca młodzieży katolickiej, Stefan Kompaitis, Paweł Władysław Iwanuskas, Józef Kriszczunus, Alfons Rimas, Jan Virbalis, Stanisław Gerasis, Witold Paulionis, Piotr Gumbinas oraz Władysław Szarka.

Poza tym dokonano 13 rewizji w Kownie oraz dwie na prowincji.

Komunikat urzędowy

KOWNO. (Pat.) Ukazał się komunikat urzędowy w sprawie ostatnich wypadków. Mówiąc o zajęciach na wyższych uczelniach w Kownie i Kłajpedzie, komunikat wskazuje na rzekomą telegramy, które mieli otrzymać studenci w Kownie i Kłajpedzie, zawiadamiające, że studenci w Kownie czy Kłajpedzie, a nawet w Datnowie, uchwalili przedwrządowe rezolucje i proklamowali strajk.

Komunikat stwierdza, że nie wysłano żadnych telegramów, a poza tym na wyższej uczelni rolniczej w Datnowie nie odbyły się żadne wiece. W komunikacie wyciąga się z tego wniosek, że studenci zostali podburzeni przez kogoś z boku.

W sprawie aresztowania przewodcy młodzieży chrześcijańskiej dra Delininkaitisa komunikat stwierdza, że podczas rewizji przeprowadzonej u niego w domu znaleziono maszynopis artykułu z poprawkami robionymi jego ręką zamieszczonego w skomplikowanym w Kłajpedzie piśmie waldemarasowców „Žodis“ („Marsz“). Artykuł ten omawiał projekt reformy ustroju na Litwie.

Komunikat w dalszym ciągu wskazuje na zeznania aresztowanych. Jakoby oni nie dążyli do obalenia obecnego ustroju, tylko pragnęli za pomocą wystąpień nastraszyć rząd i po jego ustąpieniu utworzyć nowy rząd koalicyjny.

Komunikat podkreśla, że niektórzy uczestnicy obecnych rozruchów znajdują się w kontakcie z zagranicą. Na dowód tego komunikat wskazuje na ulotki, rozpowszechniane na Litwie oraz na wiadomości prasowe i radiowe rozgłoszone w Kownie i Kłajpedzie w takiej formie, jakby były zainteresowane w ich rozwoju.

Zakaz zebrań w Kłajpedzie

KOWNO, (PAT). Z Kłajpedy donoszą, że dyrektoriat zakazał narazie urządzania wszelkich zebrań politycznych.

Wedle urzędowego „Lietuvos Aidas“, dyrektoriat kłajpedzki rozporządził swoje motywy tym, że wobec znieślenia stanu wojennego, kraj kłajpedzki może się stać widownią strajk i rozrachunków stronnictw opozycyjnych.

Liwa nie chce obokrajowców

KOWNO (Pat). Według wiadomości oficjalnych, rząd litewski postanowił nie wydawać pozwoleń na wjazd obokrajowcom, którzy z jakiegokolwiek bądź przyczyny muszą opuścić dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Obokrajowcy zamieszkali w Kownie i niemający żadnego stałego zajęcia, czy też krewnych, otrzymali rozporządzenie przeniesienia się z Kowna na prowincję, a następnie całkowitego opuszczenia Litwy.

P. Min. Zyndram-Kościółkowski przyjedzie na poświęcenie gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie

Poświęcenie nowego gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie odbędzie się w dniu 18 bm. o godz. 10. Na uroczystość poświęcenia spodziewany jest przyjazd p. ministra opieki społecznej Mariana Zyndram-Kościółkowskiego.

Min. Merkys gościem warszawskiej Rady Miejskiej

WARSZAWA. (Pat.) Posiedzenie tymczasowej Rady Miejskiej miało przebieg uroczysty ze względu na to, że wziął w nim udział burmistrz m. Kowna, min. Antoni Merkys w towarzystwie inż. Kowalskisa, sekretarza Zarządu Miejskiego m. Kowna radcy Sumanskasa i prof. Iwananskasa.

Posiedzenie zainaugurował przemówieniem prez. miasta Starzyński.

Przemówienie prezydenta miasta radni miejscy przyjęli gorącym oklaskiem.

W odpowiedzi na przemówienie prezydenta miasta St. Starzyńskiego gość

Rady Miejskiej burmistrz m. Kowna p. Merkys zabrał głos i w języku polskim prosił Radę Miejską o przyjęcie pozdrowienia od kowieńskiej Rady Miejskiej i od niego osobiste.

O godz. 21 prez. Starzyński podejmował w ścisłym gronie p. Merkysa obiadem.

WARSZAWA. (Pat.) Wczoraj o godz. 0.15 odjechał w drogę powrotną do Kowna burmistrz tego miasta min. Antoni Merkys wraz z towarzyszącymi mu w czasie wizyty osobami.

Sława Gdyni w Afryce

Młody Murzyn na ławie oskarżonych w Polsce

GDYNIA, (PAT). Przed Sądem Grodzkim w Gdyni stanął 15-letni Murzyn Samba, oskarżony o nielegalne przekroczenie granicy.

Samba pochodzi z Dakaru w Afryce. Słysząc dużo o nowym wielkim porcie polskim — Gdyni, zakradł się na jeden ze statków i odплыł do Polski w poszukiwaniu pracy.

Podróż Samba z Dakaru do Gdyni trwała kilka tygodni. Przez cały ten czas był on ukryty w jednym z zakamarków statku, żywiąc się orzechami i wodą, którą zabrał ze sobą.

Wyrok sądu polskiego ograniczył się do udzielenia Murzynowi napomnienia.

Egzecucyjny „framp“ zostanie najbliższym statkiem odesłany do Dakaru.

Demonstracja japońska w Paryżu?

Ambasador Japonii opuścił Francję

PARYŻ (Pat). Duże wrażenie w paryskich kołach politycznych wywołał nagły wyjazd ambasadora Japonii w Paryżu p. Sugimura, który na własne życzenie zrezygnował z paryskiej placówki i powrócił do kraju.

W kołach politycznych panuje obawa, że ambasada japońska w Paryżu będzie nieobsadzona przez dłuższy czas.

W kołach politycznych panuje obawa, że ambasada japońska w Paryżu będzie nieobsadzona przez dłuższy czas.

Ustawa o neutralności Łotwy

uzgodniona z rządem Estonii i Litwy

RYGA. (Pat.) Rada Ministrów przyjęła ustawę o neutralności Łotwy. Ustawa ta wzorowana jest na podobnej ustawie, powziętej przez Estonię. Do ustawy dołączona jest obszerna deklaracja ministra spraw zagranicznych, motywująca jej konieczność i stwierdzająca jej zgodzenie z rządami estońskim i litewskim.

Głównym motywdem, głosi deklaracja, jest fakt, że Liga Narodów nie jest w stanie zapewnić bezpieczeństwa kolektywnego.

Angielski projekt uregulowania sprawy uchodźców

LONDYN (Pat). W Izbie Lordów toczyła się debata na temat pomocy dla uchodźców żydowskich z Niemiec, Czechosłowacji i innych krajów.

Zainicjował ją w imieniu Labour Party Lord Marley. Lord Marley uważa też za wskazane, aby puste obszary dominiów zostały zaludnione uchodźcami, np. Zachodnia Australia, gdzie istnieją zupełnie niezamieszkałe obszary, na których rząd australijski pragnąłby osiedlić ok. miliona ludzi.

Co się tyczy projektu osiedlenia uchodźców żydowskich w Tanganaii, to lord Marley uważa go za błędny z dwóch powodów: 1) pomysł ten spowodował irytację Niemiec, gdyż Tanganika jest b. kolonią niemiecką 2) wątpić należy czy Tanganika nadaje się dla osiedlenia masowego.

Co się tyczy Gujany brytyjskiej, to istnieje, zdaniem lorda Marleya możliwość, iż wobec propozycji Holandii, można będzie złączyć obszar Gujany brytyjskiej, francuskiej i holenderskiej. Tego rodzaju obszar umożliwiłby w znacznym stopniu znalezienie terenów osiedleńczych dla Żydów z tym, że w przyszłości przekształciłby się na pewnego rodzaju dominium brytyjskie.

Ziemia z Grodna do Budapesztu

W Grodnie odbyło się uroczyste pobranie ziemi spod fundamentów Zamku króla Stefana Batoro, którą złożono do urny wespół z ziemią pobraną z pół Radzimina, Nowej Rudy i Mostów, jako pobojuwisk zwycięskich walk o niepodległość Polski grodzieńskiego pułku strzelców im. króla Stefana Batoro.

Urna z ziemią wraz ze specjalnym aktem zostanie przez specjalną delegację wręczona posłowi węgierskiemu w Warszawie celem odesłania do Budapesztu.

Sprętałwo sowieckie w Stanach Zjednoczonych

WASZYNGTON. (Pat.) Departament sprawiedliwości ogłasza, że wicekonsul ZSRR w Nowym Jorku udał się samolotem do Los Angeles, aby asystować przy badaniach aresztowanego pod zarzutem szpiegostwa kierownika „Inturista“ Michała Gorina.

Wiadze amerykańskie stwierdziły, że Gorin zamierzał wysłać do rządu ZSRR wiadomości państwowe dotyczące obrony narodowej i sekretów marynarki Stanów Zjednoczonych.

Obniżenie taryfy na Kanale Sueskim

PARYŻ. (Pat.) Komunikat Towarzystwa Kanalu Sueskiego podaje, że obniżenie taryfy tranzytowej, które wchodzi w życie z dn. 15 grudnia rb., postanowione zostało przez radę administracyjną 5 września rb.

Amnestia nie obejmie kancl. Schuschnigga

WIEN. (Pat.) Na konferencji dla dziennikarzy zagranicznych w tulejszym urzędzie propagandy Rzeszy oświadczono oficjalnie, że ewentualna amnestia polityczna w Austrii nie obejmie osoby kanclerza Schuschnigga.

Teatr m. NA POHULANCE
Dziś o godz. 20-21
Gałązka rozmarynu
Ceny popularne

Jadąc po sprawunki do miasta
Soli stołowej w kartonach
Soli do serów i masła
Soli inowrocławskiej do kąpiele

Pos. Benedykt Kieñć kierownikiem okręgu Służby Młodych w Wilnie

Kierownik Okręgu Wileńskiego Służby Młodych OZN mgr Wł. Ryńca w najbliższym czasie przejdzie do Warszawy. Kierownictwo Służby Młodych obejmie komendant Okręgu Zw. Młodej Polski poseł mgr Benedykt Kieñć.

W trzecią rocznicę zgonu ś. p. Adama Piłsudskiego

Dnia 16 grudnia upływa trzecia rocznica od chwili zgonu ś. p. Adama Piłsudskiego, brata Wielkiego Marszałka i długoletniego pracownika Zrządu m. Wilna, w którym pracował bez przerwy 35 lat, zajmując różne stanowiska. Przez dłuższy czas ś. p. Adam Piłsudski był głównym buchalterem, następnie delegatem finansowym Ministerstwa Skarbu przy samo rządzie wileńskim a ostatnio wiceprezydentem. Na wszystkich tych stanowiskach, dzięki swej pracowitości i wiedzy fachowej, przyczyniał się do pomysłnego rozwoju gospodarki miejskiej.

Wśród ogółu pracowników ś. p. Adam Piłsudski, dzięki swej pracowitości i koleżeńskości zdobył sobie powszechny mił i szacunek. W rocznicę jego zgonu 16 grudnia o godz. 8 rano staraniem Związku Pracowników Miejskich odprawione zostanie w kościele św. Ducha nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy.

Odczyt Aleksandra Bocheńskiego

Dziś, dnia 15 bm., o godz. 20 (8 wieczorem) w Sali Stow. Techników, Wileńska 33, na zebraniu dyskusyjnym Klubu „Zespolenie“ wygłosi odczyt pt. „Sprawa ukraińska i Ruś Zakarpacka“ p. Aleksandr Bocheński, znany publicysta z grupy „Polityki“ i doskonały znawca zagadnienia ukraińskiego.

Informacyj w sprawie zaproszenia na to zebranie udziela p. Zbigniew Cieślak, telefon nr 99 w godz. 14-16, i telefon nr 75 w godz. 19-20.

PIASECKIEGO
CZKOŁADA „ZAKOPANE“ MLECZNA
DOSKONAŁA W SMAKU I ODŻYWCZA

Tallin - Wilno 11:5

Cenne zwycięstwo St. Lendzina

Zapewne nikt z nas nie ludził się nadzieją, że mecz bokserski Tallin — Wilno, a właściwie Estonia — Wilno, zakończy się zwycięstwem pięścicarzy wileńskich. Chodziło raczej o zdobycie kilku przynajmniej punktów i tutaj z radością możemy powiedzieć, że udało się nam wywalczyć 5 punktów.

Inną jest rzeczą, że 2 punkty zdobyte zostały walkowerem ze względu na chorobę boksera Tallina — Grizdina, 1 punkt podarowali nam sędziowie ogłaszając remis Matukowa z Niellinderem. Koniec końców jedno tylko pełnowartościowe zwycięstwo odniósł reprezentant Polski Stanisław Lendzin.

Mecz był b. ciekawy. Bokserzy Estonii wykazali znacznie lepszą technikę. Nasi za wyjątkiem niektórych walczyli nadzwyczaj ambitnie.

Ze względu na to, że mecz zakończył się późnym wieczorem, szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Dziś ograniczymy się do podania tylko wyników i do zaznaczenia, że organizacja meczu pozostawiała wiele do życzenia.

Ci, co mieli bilety za 3 zł na krzesła, musieli stać, bo krzesła były zajęte.

W wadze muszej doskonały Lendzin rozegrał jedną z najciekawszych swych walk. Pojedynek z mistrzem Estonii stał na wysokim poziomie. Zwyciężył na punkty Lendzin, który pokonał agresywnego Paetsa.

W kociwej Rusiecki zdobył punkty walkowerem, gdyż chory Grizdin nie stanął do walki.

W wadze piórkowej Geeberg pokonał w II rundzie przez k. o. Malinowskiego.

W wadze lekkiej Kanepi wypunktował Berga z Elektriui.

W półśredniej sędziowie skrzywdzili Niellendera, który powinien był nie zremisować, lecz wygrać z Matukowem.

W średniej Unton przegrał w II rundzie przez k. o. Unton poddał się. Bokser Estonii Raadik pozostawił b. dobre wrażenie.

W półciężkiej Leef pokonał w III rundzie przez k. o. Polakowa, który walczył z wrzodem na szyi. Trzeba było wyznaczyć Iwaszkiewiczza, a nie puszczać na ring chorego człowieka. Polakow walczył nadzwyczaj ambitnie.

W wadze ciężkiej, Lemmag wypunktował Bluma, lecz nie zachwylił nikogo swą walką. Estończyk imponował szybkością lecz walczył nieczysto. Blum szedł we wszystkich trzech rundach na deski.

Ostateczny wynik meczu 11:5 na korzyść Estonii.

W ringu sędziował zbyt powny siebie p. St. Zaplatka, który nie podobał się publiczności. Naszym zdaniem nie popełniał on większych błędów. Punkty obliczali: Matkow, Zaplatka i Hofownia.

Publiczności przeszło 2 tysiące.

Dodatkowo 10 miliardów na zbrojenia Włoch

RZYM. (Pat.) Rada ministrów pod przewodnictwem Mussolini'ego obradowała nad budżetem Włoch na rok 1939/40.

Między innymi uchwalono nadzwyczajny budżet wojskowy w kwocie 10 miliardów lirów. Z sumy tej w roku bud-

żetowym 1939/40 zostanie uruchomiona suma 2.400 milionów lirów, która zostanie dodana do budżetu zwyczajnego ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa, tak że wydatki wojskowe wyniosą ogółem 8.275 milionów lirów.

Bandytyzm w Syrii

Na czele bandy b. poseł do parlamentu

JEROZOLIMA. (Pat.) W Syrii, w okolicach Laffakil szerzy się bandytyzm.

Oregdaj banda, złożona ze 150 uzbrojonych ludzi, napadła na posterunek żandarmerii w Sutt-Herra i po zdemolowaniu budynku uszła ze zdobytą bronią w góry. Ta sama banda rozbroiła koło miejscowości Dzable 21 żandarmerii syryjskich.

Jak się okazuje, na czele bandy stół b. poseł do parlamentu syryjskiego, Sulejman Murszed, który, ścigany przez władze bezpieczeństwa za zabójstwo swego przeciwnika politycznego Chartebila, uszedł w góry i zorganizował bandę, terroryzując lokalne władze i ludność.

We Francji — to nowość

(Dokończenie ze str. 1.)

ciwstawiła się wszelkim ostrzejszym zarządzeniom. Pan Flandin osobistością inąd mdła i słaba, pozwolił sobie na akt warcholstwa graniczącego ze zdradą, wywieszając afisze skierowane przeciwko mobilizacji. Pan Daladier miał odwagę afisze te skonfiskować.

Jeżeli, pomimo te szczegóły, rola całkowita Daladiera w dniach kryzysu nie jest dobrze znana, to jednak pewne jest jedno: opinia francuska łączy jego nazwisko z faktem tak przez Francję radośnie przyjętym, z faktem ocalenia pokoju.

Akt trzeci: Dekrety min. Paul Raynod. Podstawowa reforma życia ekonomicznego Francji. Znow postulat szeregu ciężkich ofiar od ogółu obywateli. Zamiast ideału życia coraz łatwiejszego, wizja Francji pracującej i zbrojącej.

Akt czwarty: Marksista francuscy orientują się, że Daladier polityka parlamentarnego. Staje się autorytetem. Przy tym łamie przywileje klasowe, które przeciw zostały pomyślane jako zapłata za mandaty. Marksizm proklamuje generalną mobilizację. Wznowiony na 30 listopada strajk generalny ma sparaliżować życie Francji i zmusić rząd do ustąpienia.

Daladier nie idzie na żaden kompromis, nie zaczyna żadnych targów. Przyjmuje walkę frontową. Parwz ma każdego dnia nielada niespodzianka: Militaryzacja kolei, militaryzacja „metra”, militaryzacja transportu autobusowego, elektryczności itp. Rezultaty dziś już znane. Absolutne fiasko strajku. W dn. 30 listopada stolica Francji miała wygląd zupełnie normalny.

Akt piąty — Daladier przed izbą. Zwycięstwo ze wszystkich najbardziej imponujące. Marksista chcieli przedstawić Premiera jako reakcjonistę, człowieka o niebezpiecznych zapędach dyktatorskich, który 30 listopada ważył się zgwałcić wolne prawo robotników proklamowania strajku. Role się jednak odwróciły. To p. Daladier wstał w roli oskarżyciela, w roli obrońcy prawa i konstytucji a oskarżycielem nielegalnych wywrotowców. Sukces p. Daladiera jest zupełny, bezapelacyjny. Mowa ostatnia wypowiedziana szczerze przy tym uroczajona naprawdę dowcipnymi zwrotami, pod adresem komunistów, była niezgodną klęską całej skrajnej lewicy.

Odpowiadając na zarzut przyniesienia ewakuowania przez policję zakładów okupowanych, p. Daladier oświadczył: nikomu i pod żadnym pozorem nie pozwolę gwałcić prawa, bo „prawo jest suwerenem w Republice” — a strajki okupacyjne są nielegalne. Trudno wyobrazić sobie odpowiedź bardziej prostą i jasną a zarazem lepiej trafiającą do mentalności francuskiej.

Legalność, obrona legalności — to argument przed którym, przywołany do porządku i formalizmu, Francus zawsze skłoni głowę.

A dalej usłyszeli deputowani dłu-

gą listę oskarżeń pod adresem organów strajku. P. Daladier czytał in extenso dokumenty dowodzące nie zbicie, że strajk miał charakter polityczny, że celem istotnym manifestacji miało być obalenie rządu.

Lektura stenogramu debaty parlamentarnej jest niezmiernie ciekawa. Komuniści początkowo protestują, krzyczą, przerywają. Ale wywód p. Daladiera jest dobrze uzasadniony. Sympie faktami, datami, nazwiskami, cytując oświadczenia obecnych na sali komunistów. Entuzjazm na prawicy i w centrum coraz większy, lewica stopniowo milknie.

Klęskę przypieczętowuje znakomity zwrot retoryczny p. Daladiera: „Vous ne contestez pas? Merci!” („Państwo nie zaprzeczacie? Dziękuję!”)

Fakt złamania strajku generalnego i wystąpienie parlamentarne Daladiera można nazwać przełomem w życiu Francji. Dlaczego?

Oto nie od dzisiaj ustawy nie dopuszczają strajków w celach politycznych, nie od dzisiaj okupacje zakładów są nielegalne i nie od dzisiaj statuty syndykatów nauczycielskich wykluczają mieszanie się do polityki. Ale prawo było sobie a obyczaj sobie. Francuzi przyzwyczaili się do tego chaosu i zdawało się, że inaczej być nie może. Syndykaty ze sławną C. G. T. na czele stały się państwem w państwie, robiły, co chciały, i wszystko było wolno. Żaden rząd nie śmiał sprawdzać legalności manewrów syndykalistycznych.

P. Daladier nie zrobił nic więcej, jak tylko zastosował ustawy. Skutek był piorunujący. W tym zwierciadle ustaw społeczeństwo ujrzało jak dziwną i chorobliwą karykaturą było dotychczasowe życie wewnętrzno-polityczne Francji. Okazało się, że wystarsze ścisłe zastosowanie ustaw, by przezwyżyć panoszącą się anarchię. Dlatego stanowisko p. Daladiera jest tak mocne i dlatego też komunistom nie pozostawało nic innego, jak słuchać ze spuszczoną głową. Skończył się okres używania, okres bezkarnego hulania.

Można czasem iść bardzo długo nie czując żadnego zmęczenia. Ale wystarsze zatrzymał się na chwilę, aby wyczerpanie fizyczne dało się odejść z całą siłą. Francuzi zżyli się już z chaosem wewnętrznym, przyzwyczaili się. Ale tragiczne dni wrześniowe podziałały jak przebudzenie. Snobizm stwo nocny się zmęczone chaosem i anarchią. Dlatego, pomimo dokuczliwych dekretów podatkowych, p. Daladier jest jednak popularny.

30 listopada nie udało się wyprowadzenie ulicy przeciwko rządowi. Prowodrzy nie spostrzegli się, że p. Daladier więcej niż oni cieszył się z czyną sympatią ulicy. Francja bowiem pragnie pokoju i spokoju.

Ogromna nostalgia ludu i bezpieczeństwa ogarnęła naród. Dlatego rodu się jakiś nowy czynnik, coś co było się chciało nazwać legendą Daladiera. Fakt we Francji bezwzględnie nowy.

Nożycami przez prasę

„Czas“ o KWESTII UKRAIŃSKIEJ „Czas“ zamieszcza artykuł wstępny na tematy ukraińskie, dochodząc do następujących wniosków.

Prasa Trzeciej Rzeszy dotychczas nie wypowiedziała się w sprawie planów, ograniczających się do skrzyżnego i czasem niezbyt obiektywnego informowania swoich czytelników o wydarzeniach. Trzeba jednakowoż powiedzieć, że gdyby realizacja powyższych planów stała się aktualna, to stanowisko Niemiec i Polski w tej sprawie musiałyby się całkowicie rozjść. Polska chce utrzymać dobre stosunki z obywatelami sąsiadami i w jakimkolwiek wygrananiu karty ukraińskiej przeciwko Rosji udziału nie weźmie.

Plany niemieckie są jednak, przynajmniej narazie, mało zdefiniowane, nie posiadają one dotychczas stempla oficjalnego, nie mamy więc żadnej racji, by się nad nimi dłużej zastanawiać, względnie, by pod adresem Rzeszy występować z zarzutem, że ma coś wspólnego z ukraińską Iredentą.

Jak widać z tego zachodzi dość duża różnica w poglądach starej i młodej konserwy na problem ukraiński.

HISTORIA MASONERII POZNAŃSKIEJ

„Dziennik Poznański“ zamieścił niedawno ciekawy przyczynek do historii poznańskich łóż masonskich.

Jak już donosiliśmy, piśze „Dziennik Poznański“, jedną ze zlikwidowanych łóż w Poznaniu jest St. Johannis-Loge „Zum Tempel der Eintracht“. Jest to jedna z najstarszych łóż w Poznaniu, gdyż założona została 29 marca 1784 r.

W tym okresie w Poznaniu istniało jeszcze kilka łóż (obecnie już nie istniejące), które prowadziły ożywioną działalność. Były to łoża „Die gekrönte Beständigkeit“, „Der weisse Adler“ i „Schule der Weisheit“. Pierwsza z nich została założona 5 listopada 1780 r., i na czele jej stał hr. Ignacy Działyński. Łoża ta skupiała nie tylko Polaków, gdyż między członkami znajdowali się również i Niemcy. Obrady łoża odbywały się w języku polskim i francuskim. „Der weisse Adler“ mieściła się we własnym lokalu przy St. Rynku 85.

W okresie napoleońskim istniało jeszcze w Poznaniu kilka łóż. Łoża te wówczas miały charakter niepodległościowy. Skupiały one gorących patriotów i patronowali im. ks. Józef Poniatowski, gen. Jan Henryk Dąbrowski, Polniski i inni. Łoża te skupiały wpływem i działały w ścisłym porozumieniu z łożem „Wielkiego Wschodu“ w Warszawie.

W r. 1811 łoża „Piaśt zu den drei Sarmatischen Säulen“ i „Zur Standhaftigkeit“ połączyły się i utworzyły wspólną łożę pod nazwą „Zum Tempel der Eintracht“.

Najciekawsza jest mała sala. W sali tej w samym południu znajduje się dywan przedstawiający z lewej strony od dołu kameień nieokrzesany (niemason), z prawej szóstka obroniony (mason), dwie kolumny z Herami I i B (Jakim i Boaz) świątynie Salomona, pion, kątemierz, sznur, słonce i gwiazdy.

Przed i podczas wojny światowej, łoża ta liczyła blisko 300 członków.

Obecnie przeprowadzona inwentaryzacja majątku ruchomego łoża w ciągu kilku tygodni zostanie zakończona i władze przystąpią do rozdziału tego majątku między stowarzyszenia społeczne.

DLACZEGO CENY ZRÓŻ MOGĄ ULEC ZWYŻCZE?

„Polonia“ zastanawia się nad przyczyną zwyżki cen zboża na zachodzie Europy, a co za tym idzie i w zachodnich dzielnicach Polski. Dziennik dochodzi do wniosku, że przyczyną zwyżki jest ustanie podaży ze strony Sowieców.

W zestawieniu z zapotrzebowaniem wewnętrznego rynku sowieckiego jest to ilość w najlepszym wypadku wylarzająca. Natomiast urodza tegoroczny nie pozwala na jakiegokolwiek magazynowanie zbóż, czy też na przeznaczenie chociażby małych ilości na eksport. Propagowana przez Stalina od początku kampanii zbożowej cyfra „7 miliardów pudów“, co stanowi około 112 milionów ton zostało osiągnięte zaledwie w połowie.

Pomijając wpływy klimatyczne na urodzajność pól sowieckich, stwierdzić należy, że jest ona niższa, pomimo szeroko reklamowanych zdobyczy kolektywizacji, od osiągnięć gospodarstw w Polsce, czy w innych państwach nie bolszewickich. I tak, w r. 1935 przeciętny plon z hektara w q wynosił w ZSR R: pszenica 7,3 Polska — 11,3, Węgry — 13,1 Żyto w ZSRR — 8,7. Polska — 11,2, Węgry — 11,4.

Cytry te rzucają jaskrawy snop światła na rzeczywistość osiągnięć sowieckich.

A zatem nasz skromny rolnik ze swoim konikiem, okazał się lepszym gospodarzem od reklamowanych „mechaników“ sowieckich i ich traktorów.

SZYBKOŚĆ — WYGODA

Zdobycze techniki i naukowej organizacji pracy wykorzystane zostały przez PKO, by zapewnić milionom klientów sprawną i szybką obsługę.

Czwierć miliona codziennych wpłat i wypłat na 133 miliony zł to dowód sprawności i wielkości

PEWNOŚĆ — ZAUFANIE PKO

TRZYMAJ SIĘ PROSTO!

Trzymaj się prostol! Siedz prostol — Jakże często słyszy się te upomnienia i to nawet dziś w dobie sportu i ważności wychowania fizycznego! Niestety rodzice i wychowawcy nie zawsze wiedzą, że te upomnienia nie odniosą pożądanego skutku nawet mimo posłuchu i najlepszej woli tych upomnianych. — Za późno jest już bowiem w 15 roku życia naprawiać to, co się zaniedbało w okresie niemowlęctwa. Duchowe i fizyczne cechy człowieka są założone już w jego zarodku, nie można jednak przesażać rozwoju tych cech, odmawiając wychowaniu jego istotnych wartości. Doświadczenia bowiem wykazały, że w naszym ręku leży pielęgnowanie i kształcenie cech dodatnich, a tego dzenie i hamowanie ujemnych.

Piękność postawy dojrzałego człowieka zależy w dużej mierze od cech odziedziczonych, ale i przede wszystkim od odpowiedniego wychowania w okresie niemowlęctwa. A jak i dla czego należy w dany sposób postępować, postaram się w krótkich słowach wytłumaczyć.

Piękna, pionowa postawa człowieka, odróżniająca go od czworono-

nych stworzeń niższego gatunku zależy głównie od odpowiedniego kształtu kręgosłupa, który to kształt utrzymywany jest siłą odpowiednich mięśni. — Kręgosłup składa się z pojedynczych kręgów złączonych stawami i więzadłami, pozwalającymi na dużą ruchomość. Różne części kręgosłupa są różnie ruchome, zaleśnie od przymocowania ich do innych części organizmu ludzkiego. Najwięcej ruchomą jest część szyjna i część lędźwiowa kręgosłupa, a co zatem idzie niewłaściwej brzydkiej postawy człowieka, tak zwanego krzywego trzymania się. Dążeniem więc naszym będzie wzmocnienie tej grupy mięśni tylnych, które kręgosłup w należyte utrzyma pozycję.

Kręgosłup noworodka ludzkiego jest zupełnie wiotki, i ta słabość kręgosłupa decyduje o konieczności za-

mowania przez niego pozycji leżącej. Gdy go chcemy postawić na nogi, kręgosłup zwija się w kabłąk a główka opada. Widać, że słabe mięśnie nie mają na tyle siły, by go utrzymać w równowadze. Od dawien dawna starano się pomóc jakoś niemowlęciu w uzyskaniu pozycji pionowej, do czego prowadziły dwie drogi. Albo dodać kręgosłupowi jakiejś zewnętrznej podpory, w której by się potrafił utrzymać, tak zwane bierne wyprostowanie ciała, albo czekać, aż mięśnie na tyle się wzmocnią, że potrafią samodzielnie utrzymać kręgosłup w pionowej pozycji, tak zwane czynne wyprostowanie.

To pierwsze dążenie nadania niemowlęciu zewnętrznej podpory znalazło swój wyraz w różnym sposobie za wijania niemowląt, tworzącym z dzieckiem sztywny przedmiot. I tak np. Egipcjanie robili ze swych niemowląt coś na kształt mumii, Rzymianie owiiali je onaskami, jak to widać na sławnych płaskorzeźbach rzeźbiarza florenckiego Andrea Della Robbia. A i u nas spotykamy dziś jeszcze ten barbarzyński sposób owijania niemowląt powiatkami przez nieświadome matki. Bowiem ten zły zwyczaj jest nieestetycznie, rozpowożeczony, mimo, że dziś już z całą pewnością wiemy, że jedyną siłą, która potrafi

we właściwy sposób zmienić pozycję dziecka z poziomej na pionową, czyli postawić je na nogi, — jest tylko siła jego mięśni.

Zdrowe dziecko potrafi napewno usiąść i stanąć wtedy, gdy mięśnie jego będą dostatecznie silne, a kości dość odporne, by ciężar ciała utrzymał.

Nie wolno rodzicom i wychowawcom przyspieszać tego stopnia rozwoju i pomagać dziecku do osiągnięcia jak najprędzej pozycji prostej!

Zdarza się bowiem często, że niemowlęta wychowywane w powijkach nieprzyzwyczajone do swobodnego poruszania się nieświadoma matka zmusza do siedzenia i podpierania poduszkami. Co się wtedy dzieje? Otóż kręgosłup nie podtrzymywany silnymi mięśniami przyjmuje pozycję dla siebie najwygodniejszą wyginając się do tyłu i tworząc garb. Gdy dziecko w tej pozycji dłużej pozostaje, to zniekształcenie to się ustala pod znaną nazwą okrągłych pleców itp.

Podobne niebezpieczeństwo kryje w sobie tak niewinny pozorcie zwyczaj, jak noszenie niemowlęcia na rękach, zwłaszcza jeśli to trwa dłużej i odbywa się zwykle po jednej stronie. Dziecko siedząc na pochyłym wyki ramieniu wygina kręgosłup w odpowiednią stronę i powoduje drugie

często spotykane zniekształcenie, jakim jest skrzywienie boczne kręgosłupa, które z kolei powoduje nierówności barków i bioder. Zarówno szkodliwa jest wszelka pomoc ręczna przy nauce chodzenia, jako też i przyrzędy do tego celu służące.

Cóż jednak czynić należy, żeby uniknąć tych błędów, a zapewnić niemowlęciu odpowiednią postawę kręgosłupa w przyszłości?

Oto nowoczesna higiena znalazła sposób, który nie wykraczając przeciw naturalnemu rozwojowi, zapewnienia dziecku wolność ruchów a tym samym wzmocnienie odpowiednich mięśni. Odrzuciwszy wszelkie okrycie krępujące stałe ruchy dziecka podczas leżenia zaleca tak zwaną „gimnastykę niemowląt“, która przez systematyczne pobudzanie do ruchów czynnych osiąga pożądanego skutki. Praktycznie wygląda to tak. — Codziennie przed każdym karmieniem rozwijamy niemowlę, by mogło dowolnie poruszać rączkami i nóżkami, a począwszy od trzeciego miesiąca życia, w którym niemowlę już umie samo trzymać główkę, kładziemy je na brzuszku.

Dziecko leżące na brzuszku, zainteresowane otoczeniem podnosi główkę i wygina kręgosłup szyjny a następnie opierając się rączkami wy-

KRONIKA

GRUDZIEŃ
15
 Czwartek

Dziś: Waleriana i Ireneusza
 Jutro: Euzebiusza

Spiszone w enta Zakładu Meteorologii USB
 w Wilnie z dn. 12.XII. 1938 r.

Ciśnienie 760
 Temperatura średnia — 5
 Temperatura najwyższa — 2
 Temperatura najniższa — 6
 Opad ślad
 Wiatr: północno-wschodni
 Tendencja barom.: bez zmian
 Uwagi: pochmurno, przelotny śnieg.

WILEŃSKA

DIŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chrościckiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); Filemorusowa i Maciejewicza (Wielka 29); Pelkiewiczza i Januskiewiczza (Zaręczka 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szanłyra (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

KOSCIELNA

— Roraty Chrześcijańskich Związków Zawodowych odbędą się w niedzielę, 18 grudnia rb., o godz. 6 rano w Bazylice Metropolitalnej.

— Roraty sokole. 18 bm. w katedrze o godz. 6 rano roraty sokole, zbiórka w Onieździe o godz. 5,30.

Tradycyjny opiatek tegoż dnia o g. 19. zapisy do dn. 16 bm. włącznie w sekretariacie.

MIĘSKA.

— Posiedzenie Rady Miejskiej. Najbliższe plenaryjne posiedzenie Rady Miejskiej Magistrat wyznaczył na 20 bm. Posiedzenie odbędzie się o godz. 20 w lokalu Magistratu.

— Subwencja Magistratu dla instytucji dobroczynnych. Magistrat wyasygnował 59.900 złotych na rzecz instytucji dobroczynnych na terenie m. Wilna.

Jest to bezwrotna subwencja miasta za m-c listopad rb.

— W trosce o najbiedniejszą dziatwę. W lokalu Magistratu odbyło się posiedzenie komitetu Opieki nad Młodzieżą i Dzieckiem. Komitet postanowił wyasygnować, jako dotację miesięczną, sumę 6.070 złotych.

Pieniądze te wykorzystane zostaną na przyjęcie z pomocą najbiedniejszej młodzieży oraz dzieciom, nieposiadającym dostatecznej opieki ze strony rodziny.

Poza tym na posiedzeniu rozważano była sprawa zakupu większej ilości tranu dla najbiedniejszej dziatwy.

ZEBRANIA I ODCZYT

— Klub Włóczków. Na jutrzejszym (piątek 16 bm.) zebraniu Klubu w Instytucie Europy Wschodniej dr Franciszek Anciewicz wygłosi odczyt p.t. Zagadnienie totalizmu na zachodzie i wschodzie Europy.

Początek o godz. 20.15. Wstęp za zaproszeniami. Informacje w sprawie zaproszeń w godz. 17—17.30, tel. 16-90.

ZEWNIĘTRZNI I STOWARZYSZENIA

— „Alkoholizm a gruźlica”. We czwartek 15 grudnia 1938 r. o 8 wiecz. w lokalu Ośrodka Zdrowia ul. Wielka 46 z ramienia T-owa „Mens” prof. Z. Hryniewicz wygłosi odczyt p. t. „Alkoholizm a gruźlica”. Wstęp wolny.

Teatr muzyczny „LUTNIA”

Występy JANINY KULCZYCKIEJ
 Dziś o godz. 8.15 wiecz.
Król na jedną noc
 Operetka Langę

Ech puszczy nalibockiej

Miasteczko i wieś Naliboki — po wojnie były godne pożalowania. Wszystko leżało w gruzach. A dzisiaj — miasteczko i wieś odbudowano, ładnie domki prezentują się po obu stronach ulic, które są brukowane. Nie pozostawiając śladu miejsc, gdzie grzęźli ludzie i topiły się wozy.

Dzisiaj są organizacje społeczne i wojskowe. Bardzo często jakaś organizacja wystawia sztukę sceniczną, która ściągają gości do świetlicy. Ostatnio staraniem pododdziału ZS pod kierunkiem ob. referenta Soroki Mieczysława, została odegrana „Rewia strzelecka”, która cieszyła się tak wielkim powodzeniem, że stała nie mogła pomieścić wciąż napływających gości. Po rewii odbyła się zabawa taneczna, na której przygrywała orkiestra Baonu KOP.

Karp Michał.

— Ze Związku Pań Domu. W piątek 16 grudnia, o godz. 17 — w domu Zw. Pracowników Miejskich ul. Kościuszki 14a (Antokol) jako w nowym naszym lokalu odbędzie dla członkiń ZPD, ich rodzin i miłych gości opłatek z choinką. Porządane jest by to nasze doroczne tradycyjne święto urozmaicone śpiewem i muzyką — zgromadziło jak największą ilość osób.

— Walne zebranie Yacht Klubu Polskiego Oddziału Śródlądowego w Wilnie odbędzie się w dniu 15 bm. o godz. 18 w sali Banku Gospodarstwa Krajowego. Porządek dzienny przewiduje: zagajenie, wybór przewodniczącego, sprawozdanie finansowe, plan działalności i prelimitarz na rok 1939, wybory władz — Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz wolne wnioski.

ROŻNI

— Zarząd Opieki Rodzicielskiej przy III Państwowym Liceum i Gimnazjum im. Ks. A. Czartoryskiego w Wilnie uprzejmie dziękuje pp. artystom: Barbarze Hal-mirskiej, Władysławowi Ilciewiczowi, Antoniemu Izykowskemu, Lidii Korwin, Marii Marłównie, Helenie Parczyńskiej, Czesławowi Parczyńskiemu, Marii Sierskiej i Antoniemu Żulińskiemu za taskawy bezinteresowny udział w koncercie urządzonym staraniem Opieki Rodzicielskiej przy powyższym liceum i gimnazjum w dniu 10 grudnia 1938 r. na potrzeby niezamożnej dziatwy.

— Dyrektora Zakładów Przemysłu Lniańskiego „Rapol” Sp. Akc. złożyła na ręce p. wojewody Bocińskiego sumę zł 500 dla biednych dzieci bursy Ziemi Północno-Wschodnich.

NOWOGRODZKA

— „Caritas” w Nowogrodoku organizuje z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia specjalną akcję paczek żywnościowych dla najbiedniejszych. W tym celu zwraca się do społeczeństwa nowogrodzkiego z gorącą prośbą o składanie ofiar.

Paczki żywnościowe względnie ofiary w gotówce można składać w lokalu „Caritasu” przy ul. Beczkowicza Nr 36 (Dom Sfarców) od 18 do 23 grudnia o każdej porze dnia.

Tamże można składać używaną bieliznę, odzież i obuwie.

Zarząd „Caritasu” ma nadzieję, że społeczeństwo nowogrodzkie, które tą pożyteczną i dobroczynną placówką darzy stałą swoją życzliwością i poparciem — i tym razem pośpieszy z wydatną pomocą.

— Ofiarności policji. Funkcjonariusze Policji Państwowej województwa nowogrodzkiego zebrali spośród siebie 994 zł na pomoc rodakom z Zaolzia.

LIDZKA

— Zgubiono przyrząd mierniczy na szosie. W dniu 8 bm., o godz. 17.10 na szosie Lida—Wilno w pobliżu m. Żyrminy przy wsi Wielkie-Sioło zostawiono w skrzynce przyrząd mierniczy (teodolit nr 32.522). Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem: Lida, Powiatowa Komisja Klasyfikacyjna, tel. 194.

BARANOWICKA

— Nowy prezes Oboz: Zjednoczenia Narodowego na okręg baranowicki. Dotychczasowy prezes OZN na okręg baranowicki dr M. Fiuto usłupił z zajmowanego stanowiska, a na jego miejsce został powołany dyrektor Ubezpieczalni Społecznej w Baranowiczach p. Galicki.

Dr Fiuto natomiast pozostał na stanowisku prezesa OZN miejscowego okręgu wilejskiego.

— Uwagze b. powstańców Wielkopolskich. Celem utworzenia Koła Powstańców Wielkopolskich na terenie woj. nowogrodzkiego z polecenia Zarządu Głównego w Poznaniu, uprasza się wszystkich byłych Powstańców, którzy brali udział w powstaniu w r. 1918-19 w Poznańskim i na Górnym Śląsku, o zgłoszenie usne lub pisemne do niżej podpisanego (w myśl zarządzeń Ministr. Spraw Wojsk. i Spraw Wewnętrz.) pod następującym adresem: Baranowice, ul. Hoovera 55, p. Czesław Łubiński, gdzie można otrzymać wszelkie druki i informacje. Zaznacza się, że do Związku mogą należeć oficerowie stali oraz podoficerowie zawodowi i funkcjonariusze P. P.

Hotel EUROPEJSKI
 w WILNIE
 Pierwszorządny — Ceny przystępne
 Telefon w pokojach. Winda osobowa

30 karabinów w zagrodzie wieśniaka

We wsi Zamożół gm. sinławskiej pow. nieświejskiego w zagrodzie Filipa Filipow-skiego policja znalazła arsenał, składający

Bandę fałszerzy zaświadczeń celnych zlikwidowała policja wileńska

Wydział śledczy w Wilnie zlikwidował na terenie miasta bandę, która od r. 1936 trudniła się fałszowaniem zaświadczeń „o stanie majątkowym” dla osób, otrzymujących przesyłki z Ameryki. Na podstawie tych zaświadczeń Urząd Celny w Gdyni zwalniał takie przesyłki od cla. W skład bandy wchodził: Brytaniski Ruwin, ul. Kalwaryjska 32, de Zakliczyn - Sto-

jowski Stanisław - Antoni, ul. Popowska 1, Zdarzyńska Amelia, ul. Mickiewicza 22, i Abramowicz Cerla, ul. Stefańska 29.

Fałszerstwa dokumentów odbywały się w ten sposób, że de Zakliczyn-Stojowski otrzymywał w Magistracie jakieśkolwiek zaświadczenie z pieczęciami i podpisami, a następnie

po wywabieniu tekstu wpisywano inne. Wskutek działalności tej bandy skarbu państwa poniósł poważne straty, gdyż z fałszywych zaświadczeń korzystali osoby majątne. Dochodzenie w tej sprawie przekazano sędziemu śledczemu. O wszczęciu dochodzenia w tej sprawie donieśliśmy już w „Kurjerze Wil.” jeszcze przed trzema miesiącami.

NIEŚWIEŚKA

— Kursy dla poborowych. W szeregu ośrodków gminnych na terenie powiatu nieświejskiego rozpoczęto kursy dla przed poborowych. Akcja ta prowadzona jest bezinteresownie przez nauczycielstwo szkół powszechnych. Nauka na kursach odbywa się codziennie wieczorami. Pomocy naukowych i materiałów piśmiennych dostarczyli zarządy gminne.

— Zabawa na biedną dzielnicę pogranicza. ZPOK w pogranicznej gminie Snów zorganizował na szerszą skalę zabawę taneczną w niepodziarkami, z której całkowity dochód przeznaczony został na dożywianie niezamożnej uczalni się dziatwy, zamieszkałej w busie ZPOK.

— 5 tys. kg. złomu żelaznego. Na terenie przygranicznej gminy sinławskiej w pow. nieświejskim dzieci szkół powszechnych zebrali 5 000 kg (pięć tysięcy) złomu żelaznego, przeznaczając całą sumę ze sprzedaży na dobrożenie armii.

Akcję taką prowadzą dzieci szkół pow. na terenie całego powiatu pod opieką nau. czycieli członków Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

STOŁPCEKA

— XVIII-lecie granicznego starostwa stołpeckiego. Z okazji XVIII-lecia powstania starostwa stołpeckiego odbyło się w Stołpcach uroczyste nabożeństwo, a następnie biada w obecności wszystkich urzędników na czele ze starostą Wacławem Kowalskim przy udziale wszystkich wójtów i sekretarzy pow. stołpeckiego. W uroczystości wzięli również udział przedstawiciele miejscowego garnizonu KOP, zrzeszeń społecznych i związków zawodowych. Od czasów powstania starostwa w Stołpcach urzędowali następujący starostowie: hr. Hulften-Czapski, Rudolfowski, Gaiewski, Zajczkowski, Henszel, Kulwiec, Wierzbicki i obecnie jest starostą Wacław Kowalski.

OSZMIAŃSKA

— Komitet 2. Zjazdu Absolwentów Gimnazjum w Oszmianie przypomina Koleżankom i Kolegom o jeździe dn. 27 grudnia rb. w Oszmianie.

— Doroczny zjazd delegatów Młodej Wsi. 11 grudnia 1938 r. odbył się w Oszmianie doroczny walny zjazd delegatów kół Młodej Wsi. Na zjazd zjawili się przeszło 120 delegatów, przybyli również przedstawiciele instytucji samorządowych i organizacji społecznych. Po nabożeństwie i defiladzie rozpoczęły się obrady przed rozpoczęciem których odśpiewano hymn narodowy i związkowy.

Po złożeniu sprawozdań delegatów kół Młodej Wsi, omówiono plan pracy na przyszłość, po czym referat wygłosił prezes ZMW Szkopa. Porządek obrad przeplatany występami artystycznymi kół orkiestralnymi z Krywuli.

Obradom przewodniczył prezes powiatowego Związku Młodej Wsi Śledziński.

WILEJSKA

— Wzrost w sprawie wspólnej granicy polsko-węgierskiej. Dn. 11 bm. w sali wydziału powiatowego w Wilejce odbył się wiec w sprawie wspólnej granicy polsko-węgierskiej, zorganizowany przez miejscowy oddział OZN.

Przy szczególnie wypełnionej sali wiec zajął burmistrz miasta Wilejki po czym przemówienia wygłosili: pp. Winiański, Bortnowski oraz lektor języka węgierskiego na USB Szabo. Zebrani jednogłośnie przyjęli rezolucję wnoszącą okrzyki na cześć przyjaźni polsko-węgierskiej. Wiec został zakończony odegraniem hymnu narodowego i Pierwszej Brygady.

POKOJE
 TANIE CZYSTE I CICHE
 W HOTELU ROYAL
 Warszawa Chmielna 81
 Dla pp. czytelników „Kurjera Wilejskiego”
 15% rabatu

Już sorzedano 260 skór na aukcjach futrzarskich w Wilnie

W drugim dniu aukcji futrzarskich w Wilnie sprzedaż była równie żywa, jak w dniu pierwszym. Tendencja na lisy była mocna. Skonstatowano ogólną poprawę klas skór, z tym, że najlepsze gatunki hodowanych u nas lisów srebrzystych są zachowywane dla celów hodowlanych. Stąd należy się spodziewać dalszej poprawy gatunku krajowych lisów srebrzystych.

Na aukcjach był obecny przedstawiciel Ministerstwa Przemysłu i Handlu radca Lisowski.

W 1 dniu aukcji sprzedano 130 lotów (około 260 skór) za sumę około 62 tys. zł. Najdroższa skórka została kupiona za 545 zł.

Wieczorem 1 dnia aukcji odbyła się herbatka członków aukcji, w której brali udział zarówno hodowcy, jak kupcy. W czasie tego zebrania kupcy zakomunikowali hodowcom swoje postulaty, co przyczyni się do lepszego zorientowania hodowców w potrzebach handlu na tym odcinku.

Ukradła w Wilnie aresztowano ją w Białymstoku

W październiku br. policja śledcza w Wilnie rozelała listy gończe za niejaką Z. Domagalówną, która dokonała kradzieży na szkodę kaprala Henryka Trojańczyka, zam. w koszarach przy ul. Kalwaryjskiej w Wilnie.

Domagalówna była służącą u p. Tro-

jańczyka. Korzystając z pierwszej „okazji” ukradła go na 200 zł i zbiegła. Pościg narazie nie dał wyniku. Dopiero wczoraj wydział śledczy w Wilnie otrzymał wiadomość z Białegostoku o zatrzymaniu Domagalówny. (c).

Podziękowanie

12 bm. z inicjatywy Zarządu V Oddziału OZN „Nowy Świat” został zakupiony film w kinie KPW „Ognisko”, z którego cały dochód został przeznaczony na „gwiazdkę” dla najbiedniejszych dzieci dzielnic „Nowy Świat”.

W związku z tym Zarząd V Oddziału O. Z. N. składa tą drogą serdeczne podziękowanie Zarządowi „Ogniska” KPW przede wszystkim kierownikowi kina P. Zygmunto-wi Edelwejnowi.

Zarząd V Oddziału O. Z. N. „Nowy Świat”.

Książka kształci, bawi, rozwija

Czytelnia Nowości

Wilno, ul. Św. Jerzego 3
 OSTATNIE NOWOŚCI
 Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysyłka na prowincję
 Czynna od 11 do 18.
 Kaucja 3 zł. Abonament 1.50 zł

TEATR I MUZYKA

TEATR MIĘSKI NA POHULANCE

— „Gałązka rozmarnu” w Teatrze na Pohulance. Dziś, w czwartek dnia 15 grudnia o godz. 20 w Teatrze na Pohulance świat nie widowisko Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarnu”. Ceny popularne.

— Jutro, w piątek dnia 16 grudnia z powodu próby generalnej — Teatr nieczynny.

— „Sędzia z Zalamei” — Calderona w Teatrze na Pohulance! W sobotę dnia 17 grudnia (o godz. 20) Teatr Miejski daje premierę jednej z najlepszych komedii Calderona de la Barca „Sędzia z Zalamei” w reżyserii Dyr. Kielanowskiego. W przekładzie poetyckim Edwarda Porębowicza. W roli tytułowej Leon Wołajko. Muzykę na motywach hiszpańskich skomponował prof. T. Szeligowski.

Popołudniówkę niedzielną (dn. 18 grudnia 1938 r.) o godz. 16 wypełni świetna komedia Keitha Winter „Mariella” z p. Waleri-ny Alexandrowicz w roli tytułowej. Ceny popularne

MUZyczny „LUTNIA”

— Występy J. Kulczyckiej. „Król na jedną noc”. Dziś w dalszym ciągu grana będzie kameralna operetka Langę „Król na jedną noc”, która obok lekkiej muzyki posiada wiele aktualnego dowcipu i satyry.

— Belleem polskie. W okresie świątecznym w Teatrze Lutnia wystawione zostanie z wielkim piętyzmem „Belleem Polskie”, przeznaczone dla najszerzego mas publiczności, młodzieży i dzieci.

— Popołudniówka niedzielna w „Lutni”. W niedzielę nadchodzącą ukaże się na przedstawieniu popołudniowym po czech propagandowych słynna operetka Goetza „Adrienne” w obsadzie premierowej J. Kulczyckiej na czele.

RADIO

CZWARTEK, 15 grudnia 1938 r.
 6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 Odcinek prozy: „Niedźwiedzia usługa” — pogadanka z książki H. Roman Ochenkowskiej „Tutejsi”. 9.00 Przerwa. 11.00 Jak i na czym będzie graja — poranne muzyeczny dla szkół. 11.25 W. A. Mazar: Symfonia C—dur. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Muzyka polska. 14.00 Przerwa. 15.00 Psy na wojnie, w służbie policyjnej i sanitarnej — dialog. 15.15 Kłopoty i rady: „Brydż czy posiadzenie”. — Hałog. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 U inspektorki pracy — audycja dla młodzieży licealnej. 16.40 Receptal fortepianowy Haliny Werszeńskiej (pianistka duńska). 17.10 Walka nauki z niewiedzialnym wrogiem — pogadanka. 17.20 Na sze pieśni w wyk. Heleny Zbołńskiej. Ruszkowskiej. 17.55 Informacje turystyczne. 18.00 Przegląd prasy sportowej. 18.05 Utwory J. Massenet. 18.20 Skrzynkę ogólną prowadzi Tadeusz Łopalewski. 18.30 Zyciorys i strumień muzyecznych: Rodzina skrzypcowa audycja w opr. Zofii Ławęskiej. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Teatr Wyobraźni: „Książę niezłomy” — dramat Juliusza Słowackiego. 22.00 „Papa Haydn” — pogadanka muzyczna Konrada Antonowicza z ilustracjami z płyt. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.05 Koncert muzyki polskiej. 23.55 Zakończenie programu.

PIĄTEK, dnia 16 grudnia 1938 r.

6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 Czytanka wiejskie: „Wspomnienie z Maripozy” — opowiadanie H. Sienkiewicza. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.30 Kompozytorzy angielscy. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Muzyka baletowa i operowa. 14.00 Przerwa. 15.00 „Hokus, pokus, dominicus” — audycja dla młodzieży. 15.20 Poradnik sportowy. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgł. Wilejskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.35 Pieśni w wyk. Larissy Martinson. 17.05 „Pułkownik Stanisław Beeoki” (w 75 rocznicę zgonu) felieton. 17.20 Recital klarinetowy Józefa Ma-dei. 17.45 Audycja dla wsi. 1) O naszym rybackim — pog. A. Kozłowskiego. 2) Wieś Male idzie pod komasację — pog. 3) Na swoją nute. 4) Poradnik rolniczy — A. Przegaliński. 18.25 Wycieczki i spacer pro-wadzi E. Piotrowicz. 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Sen nocy radiowej” — sztukowisko. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 20.00 „Requiem” Giuseppe Verdiego. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Ok. 21.00 W przerwie: Audycje informacyjne. 22.30 „Opowiadanie przyjaciela” — nowela. 22.45 Muzyka z płyt. 22.55 Rezerwa programowa. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

We czterech napadli na 60-letnią starca

60-letni Maciej Słodki (Jeruzolimskaja 15) zameldował, iż wracając do domu został napadnięty, na tle porachunków osobistych, przez sąsiada Wincentego Łożenka oraz trzech jego synów. Napast-

nicy obalili starca na ziemię, skopali nogami i pobili kamieniami, wskutek czego doznał on ogólnych obrażeń ciała i złamał prawą rękę. [c].

Służąca usiłowała powiesić się w mieszkaniu pracodawcy z powodu nieuregulowania należności

Wczoraj przy ul. Szaweńskiej 8 usiłowała popełnić samobójstwo przez powieszenie się 24-letnia Maria Szczepina, służąca jednego z lokatorów tego domu. Targnęła się ona na swoje życie podczas chwilowej nieobecności domowników. Na szczęście jednak jeden z nich powrócił do domu i, nie tracąc złmej krwi, szybko przeciął sznur. Dzięki temu zdołano Szczepinę uratować.

Jak się okazało powodem zamachu samobójczego było nieuregulowanie w porę przez pracodawcę należności. [c].

Rozporządzenia o nowym podziale gmin w Wileńskim Dzienniku Wojewódzkim

W Wileńskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 14 z 15.X. 38 r. zostały umieszczone rozporządzenia wojewody wileńskiego, dotyczące nowego podziału gmin na gromady na terenie całego województwa. Rozporządzenia powyższe ustalają nazwy poszczególnych gromad oraz osiedli i miejscowości, wchodzących w skład każdej gromady. Dziennik Wojewódzki został wydrukowany w dostatecznej ilości, tak iż zainteresowane osoby i instytucje mogą go nabyć w Urzędzie Wojewódzkim za cenę 2 zł.

Zakup koni dla wojska

Podaje się do wiadomości, że na terenie woj. wileńskiego — komisje wojskowe przeprowadzą zakup koni dla wojska. Narazie zakup odbędzie się w miejscowościach następujących: w Mołodeczynie — dnia 21 grudnia br. o godz. 10. i w Głębokim — dnia 22 grudnia br., o godz. 11.

O ewentualnych dodatkowych rejonach i terminach zakupu zostanie zamieszczony komunikat dodatkowy. Obecny jednakże zakup koni nie ma nic wspólnego z zakupem koni przez komisje remontowe.

Wiadomości radiowe

RECYTACJE PROZY.

Podtóże twórczości Heleny Romer Ochenskowskiej to motywy na wskroś „tutejsze”. Do recytacji prozy (środa, 14 grudnia o godz. 8.50) wybraliśmy barwne opowiadanie „Jaszczur! Jaszczur!”

We czwartek odczytane będzie opowiadanie „Niedźwiedzia przysługa”.

Oba opowiadania zaczerpnięte z książki Heleny Romer Ochenskowskiej „Tutejsi”. „Czytanki wiejskie” (piątek, 16 grudnia, i sobota 17 grudnia) przyniosą nam piękne opowiadania Henryka Sienkiewicza „Wspomnienie z Maripozy”.

POKAZ DLA RADIOŚLUCHACZY.

Dzisiaj o godz. 17 w Elektrowni Miejskiej odbędzie się pokaz gotowania na elektryczności. Wstęp dla radiosłuchaczy za okazaniem kwitu abonamentowego za grube bezpłatny.

DR. OETKER

REDAKCYJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Do wiadomości wierzycieli b. Banku Bunimowicza

Organizacja wierzycieli b. Banku Bunimowicza podaje do wiadomości publicznej, że rejestracja wierzycieli odbywa się codziennie od godz. 9 rano do 3 po południu w przyw. lokalu, przy ulicy Wielkiej 44 m. 5.

Prosimy o przyniesienie książeczki wkładowej.

Zarząd Wierzycieli b. Banku Bunimowicza.

SKLEP ARTYKUŁÓW RADIOWYCH, ELEKTROTECHNICZNY I POWIERÓW A. BARTNICKI
Wilno, ul. Wielka 48
poleca: żyrandole, lampy biurowe, żelazka do prasowania, kucharki i imbrvki elektryczne. Sprzęt radiotechniczny i baterie anodowe. Wielki wybór kryształków i ośników do detektorów. Kompletv żarówek na choinki!

Uniwersytecka 2
to nowy adres
znanego zegarmistrza
M. WYSZOMIRSKIEGO
bulew. mistrza Firmy
A. Rydlewski w Wilnie.
Firma chrześcijańska.

RADIO „TELEFUNKEN”
Najnowsze superheterodyny bateryjne przystosowane do potrzeb wsi i małych miasteczek — poleca
B. Mitropolitański
Baranowice, Szeptyckiego 24, tel. 2-80

Najciekniejszy film sezonu. Nelson EDDY

(partner Jeannette Macdonald) w nowym swym sukcesie
„ROSALIE”

Nieodwołalnie ostatni dzień
Dzisiaj Najświetniejsza para ekranu
Clark GABLE

oraz złotowłosa **Jean HARLOW** w porwającym filmie wielkich przyjęć
„SARATOGA” Nadprogram: DODATKI.

HELIOS UWAGA! 1) Nadzwyczajna atrakcja
„TANNHAUSER”

2) **„Złote cienie”** W roli gł. Inkszyńlew Nadprogram: ATRAKCJE

Chrześcijańskie kino Dzisiaj. Film pełen tragicznych konfliktów i beztrzeskiego humoru
SWIATOWID! SZESNASTOLATKA

Na czele rekrd. obsady: **LIL DAGOVER, Sabine Peters, Karl Schoenberg i Hans Richter**
Początki seansów o godz. 4-ej, w niedzielę i święta od godz. 1-ej

KINO Najśladza dzwyczynka na świecie i najświetniejszy cyrulient **Leopold Stokowski** w kapitalnej komedii
Rodziny Kolejowej **ZNICZ „ICH STU I ONA JEDNA”**
Wiwulskiego 2 Nadprogram: DODATKI Początek seans. cudz. o a. 4. w święta o 2 pp

OGNISKO Dzisiaj. Wielki dramat społeczno-obyczajowy
ZA ZASŁONA

W rolach głównych: **Zukowski, Żeliska, Skonieczny, Ina Benita i inni**
Nadprogram: UROZMAICZONE DODATKI. Początek seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2 e

Gięłda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 14 grudnia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (ten za 1000 kg. wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:			
Otręby żytnie I stand.	696 g/l	14.50	15.
„ II	670	14.—	14.50
Zemlca I	748	19.—	19.50
„ II	726	18.5	19.—
Żemleń I	678/673 (kasz.)	—	—
„ II	649	15.—	15.50
„ III	620.5 (past.)	14.0	15.
Owies I	468	14.75	15.25
„ II	445	13.50	14.25
Gryka	630	17.50	18.—
„ „	610	17.—	17.50
Mąka żytnia gat. I	0—30%	29.75	30.75
„ „	I 0—55%	27.—	27.75
„ „	II 50—65%	—	—
„ „	razowa do 95%	20.75	21.75
Mąka pszen. gat. I	0—50%	37.—	38.—
„ „	I-A 0—65%	36.—	36.75
„ „	II 50—60%	30.—	30.75
„ „	II-A 50—65%	—	—
„ „	III 65—70%	18.75	19.25
„ „	pastewna	15.	15.50
„ „	ziemniaczana „Superior”	33.50	34.—
„ „	„Prima”	32.—	32.50
Otręby żytnie I stand.	—	0.50	10.—
Otręby pszen. śred. przem. stand.	—	10.—	10.50
Młka	—	17.—	17.50
„ „	—	9.—	9.50
„ „	—	45.50	46.2
Len trzępawy Wolożyn	—	158.—	160.—
„ „	Horodziej	189.—	193.—
„ „	Traby	150.—	160.—
„ „	Młoty	128.—	130.—
Len czesany Horodziej	—	216.—	220.—
Kadzziel horodziejska	—	156.—	160.—
Targaniec moczony	—	65.—	69.—
„ „	Wolożyn	80.—	84.—

Kupno i sprzedaż

ZAKŁAD FRYZJERSKI damski i męski, dobrze prosperujący i nowoczesnie urządzony w Lidzie, z powodu wyjazdu do sprzedania. Oferty kierować do Adm. „Kurjera” Wilno, Biskupia 4, pod „Fryzjer”.

SPRZEDAJE SIĘ meble: pokój stołowy i gabinet. Ul. 3 Maja 15—1.

STAN PODGORACZKOWY JEST ALARMEM...

Chorobom płucnym, ostro występującym przy zimnej, wietrznej i wilgotnej pogodzie, towarzyszą często stany podgoraczkowe. Są one sygnałami alarmującymi, że organizm niedomaga i potrzebuje pomocy. Zawsze więc, przy pierwszych objawach kataru płuc, bronchilu, rozedmie, zaatakowaniu oskrzeli, stosuje się przynajmniej ulgę zioł

OSKARA WOJNOWSKIEGO PRZECIWKO CHOROZOM PŁUCNYM I BŁEDNICY „ELMIZAN”

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Adres dla bezpośrednich zamówień: Oskar Wojnowski, Warszawa, Wajciecha Górskiego 3 m. 4.

JUZ POWIEDZIANO W PRASIE
ANNALE
ZE DOBRY POLONUS CHADZA W SAMODZIALE LESZCZKOW

Skład w Wilnie
Zamkowa 20. Tel. 28-08.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Sygnatura: I. Km. 373/38.

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Stonimie Igo rewiru Jan Pyszkowski mający kancelarię w Stonimie, ul. Kościuszki Nr 8 na podstawie art. 602 KPC podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 grudnia 1938 r. o godzinie 10 w Stonimie na Placu Handlowym odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do Stefana Połchowickiej, składających się z powozu i bryczki, oszacowanych na łączną sumę zł 550.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Dnia 30 listopada 1938 r.

Komornik J. Pyszkowski.

LEKARZE

DR. MED. JANINA Piotrowicz Jurchenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-68.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MED. Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne, moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

AKUSZERKI

AKUSZERKA Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1a—róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wgrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzośca, kremy odmiłzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

AKUSZERKA M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyńnicy).

— Proszę o szynel. Ale nie mały, bo każda drobniśka denerwuje mnie.

Handel i Przemysł

GUSTOWNE SUKNIE, bluzeczki, spodniczki, sweterki, garsonki. W. Nowicki, Wilno, Wielka 30, tel. 30-08. Bielizna, wyroby wełniane, rabat gwiazdkowy.

LOKALE

LOKAL sklepowy w najruchliwszej części ul. Mickiewicza do odstąpienia. Wiadomość: Antokiewicza 70 m. 3 godz. 8—10.

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z osobnym wejściem i wygodami. Sawicz 11 m. 1

POKOJ z mekrepującym wejściem ze wszystkimi wygodami, ewentualnie z obiada mi, do wynajęcia od 15 grudnia. Oglądać codziennie od 15 do 17 — ulica Jakuba Jasińskiego.

PRACA

POSZUKUJĘ 10 współników z kapitałem po 3.000 zł. Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego” pod „Praca”.

RÓŻNE

NOWOOTWARTA BIBLIOTEKA Teresy Łopuszyńskiej — Wilno, ul. Sniadeckich 3 (róg Mostowej). Beletrystyka w języku polskim i francuskim. Książki dla dzieci i młodzieży. Nowości powieściowe.

BARANOWICKIE

FIRMA RÓŻNOWSKI I KARAS, Baranowice, Nowogrodzka 2, tel. 141. Poleca najlepszy prezent na gwiazdki, radiodiodniernik „Echo”, względnie „Elektrit”.

POZNAŃSKI DOM GALANTERII, Baranowice, Szeptyckiego 31, tel. 248. Praktyczne podarki gwiazdkowe.

DWA DUŻE, NOWOCZESNE SKLEPY do wynajęcia. Baranowice, ul. Szeptyckiego 68-a. Informacje: Mickiewicza 5, sklep rowerów.

MIÓD, SERY, GRZYBY I ZAJĄCE nabywa w każdej ilości płacąc najwyższe ceny Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA” Baranowice, Szeptyckiego 50, tel. 97

WINA, WÓDKI, towary kolonialno-spożywcze. Duży wybór bronii, amunicji i artykułów sportowych poleca Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA” Baranowice, Szeptyckiego 50, tel. 97

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakcji i komunikaty 60 gr. za wiersz jednospaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelarycznie 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-famowy, za tekstem 10-famowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.